

Amanda Hodgkinsonová
Britannia Road 22

Copyright © Amanda Hodgkinson, 2011
Translation © Jana Hejná, 2013

ISBN 978-80-87497-56-2

Jaro 1946. Do Anglie.

Ten chlapec jí byl vším. Drobný, neposedný klučina, vyplašený jako zvířátko v divočině. V jeho dětském tělíčku a věčně rejdicích očích přežívaly temné duše všech těch ztracených, nalezených a nikdy nezapomenutých. Milovala ho se stejnou urputnou silou, s jakou ze semínek ukrytých hluboko v zemi raší celé lesy, a přesto se děsila, že ani to nebude stačit, že ho ztratí. Proto ho odváží do Anglie, odhodlaná přesvědčit Janusze, aby ho také miloval a poskytl mu bezpečný domov.

V seznamu pasažérů stálo: Silvana Nowaková, dvacet sedm let, vdaná, syn Aurek Josef, sedm let.

„Jaké je vaše povolání?“ zeptal se jí britský voják a začal studovat dokumenty, které mu předložila.

Zadívala se na stůl pokrytý listinami, celé stránky popsané ženskými jmény. Všechno hospodyně a ženy v domácnosti.

Za zády se jí táhla dlouhá fronta, stovky dalších tiše čekajících matek s dětmi, stejně jako ona oblečené do darovaných šatů. Nad vojákovou hlavou visela cedule s lodním řádem v několika jazycích včetně polštiny. *Prostěradla a přikrývky jsou majetkem této lodi. Zcizené předměty budou zabaveny.*

Silvana pevněji sevřela svého synáčka. Voják na ni vrhl rychlý pohled, pak se odvrátil a znovu zabořil zrak do písemností. Moc dobře věděla proč. Bylo mu trapné dívat se na tak neupravenou ženu a neklidné děcko. Jednou rukou se ujistila, že má šátek stále na hlavě,

a dlaň druhé ruky vlačila do Aurekových zad ve snaze donutit ho, aby se napřímil.

„Vaše zaměstnání?“

„Přeživší,“ zašeptala to první, co jí přišlo na jazyk.

Voják nevzhlédl, jen uchopil pero.

„Hospodyně, nebo žena v domácnosti?“

„Nevím,“ odpověděla. Pak, vědoma si netrpělivého přešlapování za zády, dodala: „Žena v domácnosti.“

A tím to skončilo. Byla zaregistrována, úhledně vepsána do tlusté knihy nesmazatelným černým inkoustem. Přidělili jí číslo, štítek do klopky, který odpovídal záznamu v seznamu cestujících. Důkaz, že ona a ten chlapec jsou, kým tvrdí. Matkou a synem. Byl to dobrý začátek. Úřední dokument přece nikdo zpochybňovat nemůže. Jen s tím povoláním, *žena v domácnosti*, byla potíže. Byla přesvědčená, že ta slova, *žena a domácnost*, ať už dohromady nebo zvlášť, by zrovna s ní nikdo nespojoval.

Celou noc, zatímco moře unášelo loď se stovkami uprchlíků na palubě k jiné zemi, Silvana usilovně vzpomínala. V jedné z přeplněných chodeb podpalubí objevila volné místo, posadila se na paty, ruce založené na prsou. Schoulená, s Aurekem schovaným pod kabátem, vdechovala pach potu a naftové výpary a naslouchala pulzování motorů, které svým pravidelným tempem ukrajovalo noc. Pokoušela se vybavit si život s Januszem, ale vracely se jí stále stejné myšlenky z minulosti. Ty, o které nestála. Cesta, po níž se vydat nechtěla, kalné, upršené nebe a letouny vystřelující z mračen. Potřásla hlavou, aby ty vzpomínky zaplašila, nechtěla znovu vidět, co následovalo. Stejně to přišlo. Hlína pod nohama lesklá vlhkostí, vítr ohýbající větve stromů a na dřevěné kárce děcko zabalené v kokonu z pestrobarevných příkrývek.

Silvana si svého syna přitáhla blíž a začala ho kolébat. Vzpomínky se rozplynuly. Chlapcova vyhublá ru-

ka vyklouzla zpod kabátu a ona na tváři ucítila pátravý dotek jeho prstíků. Proč jen je láska tak úzce spjata se ztrátou? Vždyť bez ohledu na to, jak moc ho milovala – a milovala ho tak vroucně, jako by na tom závisel její vlastní život –, ztrátu si nesla ustavičně v srdci, neoddělitelnou jako přízrak v patách.

Když temnotu pročísly první paprsky nového dne, byla už Silvana na přemýšlení příliš vyčerpaná. Konečně zavřela oči a nechala se hučením motorů, tím mechanickým tlukotem srdce, ukolébat do milosrdně bezesného spánku.

S ránem se na obloze objevilo bledé slunce a začal foukat sláný mořský vánek. Silvana, s Aurekem pevně svírajícím šosu jejího kabátu, si proklestila cestu davem a vydala se na horní palubu. Chytla se zábradlí a on jí mezi rozkročenýma nohama usedl na bobek a opřel se jí o lýtka. Hluboko pod nimi se o lodní bok tříštily nazelenalé vlny a ona je pozorovala a pokoušela se představit si, jaká asi bude Anglie, ta země, o níž nevěděla nic, jen to, že právě tam teď žije Janusz, její muž.

Byla ztracená a on ji našel. Snad to považoval za návrat do minulosti, myslel si, že bude stejná, jako když ji opustil – mladá ženuška s pečlivě natočenými rudými loknami, úsměvem na tváři a jejich milovaným synáčkem v náručí. Nemohl tušit, že minulost je dávno mrtvá a ona je jen duch té ženy, kterou kdysi znal.

Z houpání lodi se jí zatočila hlava, musela se rychle opřít. Svou vlast nechala daleko za sebou a na obzoru nebylo žádné pobřeží, žádná zem, pro niž lze truchlit, jen voda, kam až oko dohlédlo, a odlesky sluneční záře na vlnách. Janusze neviděla od toho dne, kdy před dlouhými šesti lety opustil Varšavu. Poznává ho vůbec? Dokázala si vybavit jejich první setkání, datum svatby, velikost jeho bot, to, že je pravák. Ale k čemu bylo tohle těžkopádné chytání se faktů a čísel?

Přimhouřenýma očima pozorovala moře, nekonečné pohupování vln. Kdysi ho milovala, tím si byla jistá. Ale teď mezi nimi stál všechen ten promarněný čas. Šest let, a stejně tak to mohlo být i sto. Má snad na toho muže právo jen proto, že zná obvod jeho límcečku?

Aurek ji zatahal za ruku a ona poklekla, rukávem si otřela ústa a pokusila se o úsměv. Na téhle cestě byla jen kvůli němu, protože chlapec otce potřebuje. Už brzy nechají minulost za sebou a jejich přítomností bude Anglie. Tam jistě dokážou žít, jako by nebylo žádné včera, bez mučivých vzpomínek, aniž by je pronásledovaly hrůzy dřívějšíka. Prohrábla mu kratičké vlasy a on ji objal kolem krku. Byla na cestě za novým životem a s sebou si vezla ten jediný kousek Polska, který jí ještě zbyl.